

**ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΑΤΥΧΗΜΑ – ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗ ΛΟΓΩ ΑΝΑΠΗΡΙΑΣ Ή ΠΑΡΑΜΟΡΦΩΣΗΣ
ΠΟΥ ΕΠΙΔΡΑ ΣΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΟΥ ΠΑΘΟΝΤΟΣ – ΗΘΙΚΗ ΒΛΑΒΗ**

Η αναπηρία ή η παραμόρφωση που προξενείται στον παθόντα, ανεξαρτήτων φύλου, εκτός από την επίδραση την οποία μπορεί να ασκήσει τόσο στο ύψος των χρηματικών ποσών που θα στερείται ο παθών στο μέλλον ή θα ξοδεύει επιπλέον εξαιτίας της αύξησεν των δαπανών του, όσο και στο ύψος της χρηματικής ικανοποίησεως που θα επιδικασθεί για την ηθική βλάβη, μπορεί να θεμελιώσε και αυτοτελή αξίωση για αποζημίωση αν επιδρά στο μέλλον του.

Η διατύπωση της διατάξεως του άρθρου 931 Α.Κ. παρέχει βάση για τέτοια αξίωση αν και εφόσον, κατά την αληθή έννοιά της, η αναπηρία ή η παραμόρφωση επιδρά στο οικονομικό μέλλον του παθόντος που δεν μπορεί να καλυφθεί εντελώς με τις παροχές, οι οποίες προβλέπονται από τις διατάξεις των άρθρων 929 και 932 Α.Κ. που συνθέτουν την ως άνω έννοια της επίδρασης της αναπηρία ή της παραμορφώσεως στο μέλλον του παθόντος.

Η κατά τα άνω όμως αυτοτελής αξίωση αφορά στον καθορισμό και μόνον αποζημιώσεως για περιουσιακή και όχι για χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης η οποία αποκαθίσταται κατά το άρθρο 932 Α.Κ. και η οποία δεν μπορεί να βρει έρεισμα και στη διάταξη του άρθρου 931 Α. Κ., στην οποία γίνεται λόγος για «αποζημίωση».

Όταν ο εργαζόμενος υπάγεται στην ασφάλιση του Ι.Κ.Α. και υποστεί εργατικό ατύχημα, ο εργοδότης απαλλάσσεται από κάθε υποχρέωση αποζημιώσεώς του, τόσο ως προς την σύμφωνα με το κοινό δίκαιο ευθύνη για αποζημίωση όσο και ως προς την προβλεπόμενη από τον ν.551/1915 ειδική αποζημίωση, και μόνο αν το ατύχημα οφείλεται σε δόλο του εργοδότη ή των προστηθέντων του έχει την υποχρέωση να καταβάλει στον εργαζόμενο την προβλεπόμενη διαφορά μεταξύ του ποσού της κατά το κοινό δίκαιο αποζημίωσης και του ολικού ποσού των παροχών που χορηγεί το Ι.Κ.Α.

Ο παθών όμως διατηρεί την αξίωσή του για χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης, η οποία κρίνεται πάντοτε κατά το κοινό δίκαιο,, κατά του εργοδότη και του προσώπου που προστήθηκε από αυτόν, όταν το ατύχημα οφείλεται σε πταίσμα αυτών.

Έτσι, σε περίπτωση εργατικού ατυχήματος, όταν ο παθών εργαζόμενος υπάγεται στην ασφάλιση του Ι.Κ.Α. το οποίο έχει αναλάβει την αποκατάσταση της περιουσιακής του ζημίας, δεν νομιμοποιείται αυτός να αξιώσει από τον εργοδότη και την αυτοτελή αποζημίωση από το άρθρο 931 Α.Κ., λόγω του περιουσιακού χαρακτήρα αυτής.

Κυριότερες διατάξεις: Α.Κ. άρθρα 118, 216, 298, 299, 914, 929, 931 και 932. Α.ν. 1846/1951 άρθρα 34 παρ. 2 και 60 παρ. 3. Ν. 551/1915 άρθρο 16 παρ. 1.

Πρόεδρος: ο Αντιπρόεδρος κ. Σπ. Ζιάκας

Εισηγήτρια: η Αρεοπαγίτης κυρία Βαρβάρα Κριτσωτάκη

Δικηγόροι: ο κ. Χρ. Καλφούντζος – η κυρία Βασιλική Κουβίδη, οι κ.κ. Χρ. Καραμπάγιας, Στ. Μανούσος.

Από την διάταξη του άρθρου 931 Α.Κ. που ορίζει ότι «η αναπηρία ή παραμόρφωση που προξενήθηκε στον παθόντα λαμβάνεται ιδιαίτερα υπόψη κατά την επιδίκαση της αποζημιώσεως, αν επιδρά στο μέλλον του», σε συνδυασμό με εκείνες των άρθρων 298, 299, 914, 929 και 932 Α.Κ., προκύπτει ότι η αναπηρία ή η παραμόρφωση που

προξενείται στον παθόντα, ανεξαρτήτως φύλου, εκτός από την επίδραση την οποία μπορεί να ασκήσει τόσο στο ύψος των χρηματικών ποσών που θα στερείται ο παθών στο μέλλον ή θα ξοδεύει επιπλέον εξαιτίας της αυξήσεως των δαπανών του, όσο και στο ύψος της χρηματικής ικανοποίησεως που θα επιδικασθεί για την ηθική βλάβη μπορεί να θεμελιώσει και αυτοτελή αξίωση γι αποζημίωση αν επιδρά στο μέλλον του.

Η διατύπωση της διατάξεως του άρθρου 931 Α.Κ. παρέχει βάση για τέτοια αξίωση αν και εφόσον, κατά την αληθή έννοιά της, η αναπηρία ή η παραμόρφωση επιδρά στο οικονομικό μέλλον του παθόντος που δεν μπορεί να καλυφθεί εντελώς με τις παροχές οι οποίες προβλέπονται από τις διατάξεις των άρθρων 929 και 932 Α.Κ. που συνθέτουν την ως άνω έννοια της επίδρασης της αναπηρίας ή της παραμορφώσεως στο μέλλον του παθόντος. Η κατά τα άνω όμως αυτοτελής αξίωση αφορά στον καθορισμό και μόνον αποζημιώσεως για περιουσιακή ζημία, και μάλιστα μελλοντική, και όχι για χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης, η οποία αποκαθίσταται κατά το άρθρο 932 Α.Κ. και η οποία δεν μπορεί να βρει έρεισμα και στην διάταξη του άρθρου 931 Α.Κ., στην οποία γίνεται λόγος για «αποζημίωση».

Εξάλλου, από τις διατάξεις των άρθρων 34 παρ. 2 και 60 παρ. 3 α.ν. 1846/1951, σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου 16 παρ. 1 ν.551/1915, κωδικοποιημένου με το β.δ. της 24.7/25.8.1920, συνάγεται ότι, όταν ο εργαζόμενος υπάγεται στην ασφάλιση του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Ι.Κ.Α.) και υποστεί ατύχημα κατά την εκτέλεση της εργασίας ή εξ αφορμής της εργασίας, ο εργοδότης απαλλάσσεται από την κάθε υποχρέωση αποζημιώσεώς του, τόσο ως προς τη σύμφωνα με το κοινό δίκαιο ευθύνη για αποζημίωση όσο και ως προς την προβλεπόμενη από τον παραπάνω ν.551/1915 ειδική αποζημίωση, και μόνο αν το ατύχημα οφείλεται σε δόλο του εργοδότη ή αυτών που ο εργοδότης έχει προσθήσει ο τελευταίος έχει την υποχρέωση να καταβάλει στον εργαζόμενο την από το άρθρο 34 παρ. 2 α.ν. 1841/1951 προβλεπόμενη διαφορά μεταξύ του ποσού της κατά το κοινό δίκαιο αποζημίωσης και του ολικού ποσού των παροχών που χορηγεί το Ι.Κ.Α. Ο παθών όμως διατηρεί την αξίωσή τους για χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης, η οποία κρίνεται πάντοτε κατά το κοινό δίκαιο (άρθρα 914, 922, 932 Α.Κ) κατά του εργοδότη και του προσώπου που προστέθηκε από αυτόν, όταν το ατύχημα, οφείλεται σε πταίσμα αυτών.

Έτσι λοιπόν, σε περίπτωση εργατικού ατυχήματος, όταν ο παθών εργαζόμενος υπάγεται στην ασφάλιση του Ι.Κ.Α., το οποίο έχει αναλάβει την αποκατάσταση της περιουσιακής του ζημίας, δεν νομιμοποιείται αυτός να αξιώσει από τον εργοδότη και την αυτοτελή αποζημίωση από το άρθρο 931 Α.Κ., λόγω του περιουσιακού χαρακτήρα αυτής (Ολ.Α.Π. 18/2008*)

Με το παραπάνω όμως περιεχόμενο η ένδικη αγωγή κατά το κεφάλαιό της αυτό ανεξάρτητα από τη νομιμότητά της, εφόσον ο αναιρεσείων εργαζόμενος υπάγεται στην ασφάλιση του Ι.Κ.Α., το οποίο έχει αναλάβει την αποκατάσταση της περιουσιακής του ζημίας, και δεν δικαιούται αυτός να αξιώσει από τον εργοδότη του και την αυτοτελή αποζημίωση από το άρθρο 931 Α.Κ., λόγω του περιουσιακού χαρακτήρα αυτής, είναι προεχόντως απορριπτέα ως αόριστη και ανεπίδεκτη δικαστικής εκτίμησης (άρθρα 118, 216 του Α.Κ.), διότι δεν προσδιορίζεται ο τρόπος με τον οποίο η αναπηρία του αποκλείει την επαγγελματική, οικονομική ή κοινωνική του εξέλιξη, καθώς και ποία και πόση είναι η ζημία που παθαίνει αυτός ειδικά εξαιτίας της αναπηρίας του που δεν μπορεί να καλυφθεί εντελώς με την παροχή, η οποία προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 929 Α.Κ., με βάση δε τις παραδοχές αυτές απέρριψε ως κατ' ουσίαν αβάσιμο τον σχετικό λόγο της έφεσης που είχε ασκήσει ο αναιρεσείων κατά της πρωτόδικης απόφασης με την οποία είχε απορριφθεί το κονδύλιο αυτό της αγωγής με την ίδια αιτιολογία.

Με μοναδικό λόγο της αιτήσεως αναιρέσεως από τον αριθμό 8 του άρθρου 559 του Κ.Πολ.Δ. προβάλλεται η αιτίαση ότι το Εφετείο κατέληξε στην πιο πάνω κρίση του γιατί δεν έλαβε υπόψη του τα όσα ανέφερε ο ενάγων-αναιρεσείων τόσο στην αγωγή του όσο και στην από 5.3.2008 έφεσή του, όπου εξέθετε και παρέθεσε εκ νέου την

δισέλιδη αναφορά του για την αναπηρία του, η οποία ήταν επαρκής και ορισμένη και προσδιορίζεται επαρκώς ο τρόπος με τον οποίο η αναπηρία του αποκλείει την επαγγελματική, οικονομική και κοινωνική του εξέλιξη, καθώς και ποία και πόση είναι η ζημία που παθαίνει εξαιτίας αυτής που δεν μπορεί να καλυφθεί εντελώς με την παροχή που προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 929 του Α.Κ.

Ο λόγος αυτός αλυσιτελώς προβάλλεται, αφού κατά τις ως άνω παραδοχές της προσβαλλόμενης απόφασης το Εφετείο (ορθώς κατά τα αναφερόμενα στη μείζονα σκέψη) με επάλληλη αιτιολογία η οποία στηρίζει αυτοτελώς το διατακτικό έκρινε ότι το εν λόγω κονδύλιο της αγωγής είναι απορριπτέο ως μη νόμιμο και συνεπώς εφόσον με κάποιο λόγο αναιρέσεως δεν πλήττεται αποτελεσματικώς η ως άνω αιτιολογία, ο λόγος αυτός πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτος.

(Απορρίπτει την αίτηση για αναίρεση της 1/2010 του Εφετείου Κρήτης).

* Βλ. ΕΕργΔ 2008, σελ. 1317